

MEDELELSER

FRA

DET NORSKE MYRSELSKAP

Nr. 6

Desember 1950

48. årgang

Redigert av Aasuly Løddesøl.

SØKNAD OM STATSBI DRAG OG FORSLAG TIL BUDSJETT FOR 1951.

Det norske myrselskap har sendt Landbruksdepartementet følgende søknad om statsbidrag for kommende budsjettermin:

Til
Landbruksdepartementet,
Oslo.

Det norske myrselskap søker herved ærbødigst om statsbidrag for budsjetterterminen 1. juli 1951—30. juni 1952 stort

kr. 150.000,00

til selskapets ordinære virksomhet.

Videre vil vi henstille til det ærede departement at spørsmålet om anlegg av en *forsøks- eller studiegård* i maskinell myr- dyrking, bureising m. v. for kystbygdene i Nord-Norge blir tatt opp til grundig drøfting i forbindelse med forbehandlingen av kommende statsbudsjett.

Som bilag følger vedlagt:

1. Forslag til driftsbudsjett for Det norske myrselskap for kalenderåret 1951.
2. Forslag til driftsbudsjett for Det norske myrselskaps forsøksstasjon på Mæresmyra og for spredte forsøks- og demonstrasjonsfelter omkring i landet for 1951.
3. Det norske myrselskaps søknad om statsbidrag for kalenderåret 1950.
4. Det norske myrselskaps årsmelding og regnskap for kalenderåret 1949.

5. Retningslinjer vedkommende anlegg av en forsøks- eller studie-gård i maskinell myrdryrking, bureising m. v. for kystbygdene i Nord-Norge.

Litt om Myrselskapets viktigste arbeidsoppgaver og arbeidsprogram.

1. Brenntorvproduksjonen og jordvernarbeidet.

Arbeidet for fremme av brenntorvproduksjonen har for maskintorvens vedkommende vesentlig måttet begrenses til anlegg som var sikret avsetning allerede fra våren av, da det i år ikke ble innvilget statsgaranti for torvbrensel. Derimot yter staten også i år nedskrivningsbidrag for maskintorv og torvbriketter som selges til husoppvarming i likhet med foregående år. Da stortingsbeslutning om dette ikke ble fattet før omkring 1. juli, var det flere anlegg som ikke ville ta risikoen ved å sette i gang torvdrift. Dette på tross av at Landbruksdepartementet i første halvdel av mai sendte ut en melding om at det var all grunn til å anta at subsidier for maskintorv (inklusive torvbriketter) ville bli utbetalt også for brenneterminen 1950—51 etter samme regler som de foregående år. Torvproduktene er m. a. o. meget forsiktige når det gjelder investering av arbeid og kapital i brenntorvproduksjonen, noe som de siste års avsetningsvanskeligheter må bære hovedskylden for. I år ser det imidlertid ut til at eldre brenntorvbeholdninger stort sett vil finne avsetning. Den nedgang som det har vært i produksjonen av maskintorv i år, er derfor ikke bare av det onde, men selvsagt, jo flere anlegg som innstiller driften, desto vanskeligere blir det å få maskintorvproduksjonen på fote igjen i en fart hvis dette av en eller annen grunn skulle vise seg påkrevet.

Støtte av maskintorvproduksjonen er også i inneværende sesong ytet ved lån av Statens Torvlånefond, hittil med kr. 75,000,00 fordelt på 2 driftslån. En rekke av de eldre torvlån er avviklet i løpet av siste driftsår, og som regel uten tap for Torvlånefondet. Myrselskapets funksjonærer har i likhet med tidligere år delvis vært engasjert i dette arbeid som konsulenter for Landbruksdepartementet.

Når det gjelder produksjonen av stikkertorv i kystbygdene på Vestlandet, Trøndelag og Nord-Norge, så har vi inntrykk av at denne har vært noe mindre enn normalt i år. Dessverre har bergingsforholdene vært dårlige, kanskje særlig i kystbygdene i Trøndelag. Det er imidlertid enda så tidlig på året at torva kan berges hvis værforholdene retter seg fremover høsten.

Fra et par herreder i Møre og Romsdal fylke har det i år vært søkt om dispensasjon fra «Jordvernloven», nemlig rett til avtorvning til større dybde enn loven fastsetter. Begge søknader er delvis imøtekommet, vel å merke for myrer som ikke egner seg til dyrking, mens gode dyrkingsmyrer er blitt fredet for torvdrift. Brenntorvmyrer som

ikke kan sies å være skikket for dyrking, er tillatt avtorvet til et dyp som gir 0,75 m torvlag igjen over berggrunnen. Samtidig med fredningen av enkelte myrer er det påvist andre myrstrekninger som inneholder brenntorv og som kan nyttes uten skade for fremtidig bruk av jorden til dyrking eller beiter. Vår torvkonsulent på Vestlandet, O s c. H o v d e, har medvirket ved de befaringer og undersøkelser som nødvendigvis måtte foretas i den anledning.

Når det spesielt gjelder brenntorvdriften i Nord-Norge så har vår torvkonsulent der, P e r H o r n b u r g, hatt en rekke oppgaver til løsning siste år, kanskje spesielt i forbindelse med kanal- og vei-bygging til brenntorvmyrer som mangler hovedavløp eller adkomstveier. I en rekke tilfeller har det vært søkt om bidrag til kanalisering og veiarbeider. Dessverre er det for tiden ikke bevilget midler til ovennevnte formål, men J o r d k o n t o r e t har meddelt at det på kommende budsjettforslag vil søke å få opp en bevilgning til fremme av veier og kanalbygging i forbindelse med rasjonell utnytting av brenntorvmyrer. Etter vårt skjønn vil dette være et meget viktig ledd i jordvernarbeidet. Samtidig vil det ganske sikkert skaffe våre torvkonsulenter en rekke viktige og interessante arbeidsoppgaver.

Det har i årets løp vært foretatt brenntorvundersøkelser i forbindelse med utstikking av torvparseller på en rekke prestegårder i Nord-Norge. Disse rekvisisjoner, som kommer fra Kirkedepartementet, viser at det er en øket forståelse av at det gjelder å økonomisere med brenntorvressursene, og samtidig at man vil søke å tilrettelegge den fremtidige utnyttelse av de avtorvede arealer på best mulig måte. Jordvernarbeidet har m. a. o. begynt å bære frukter, noe vi — som arbeider med disse ting — konstaterer med glede.

Ved Myrselskapets brenntorvanlegg i Våler i Solør er det i år av vår forpakter produsert ca. 3.000 m³ maskintorv av god kvalitet. Noen f o r s ø k har det imidlertid ikke vært drevet her i år.

2. Torvstrøproduksjonen.

Det er fortsatt stor etterspørsel etter torvstrø både på det innenlandske marked og til eksport. Siste meldingsår (1949) var det en økning på ca. 5 % i forhold til foregående år, men likevel utgjorde produksjonen bare ca. 80 % av såkalt normal produksjon. Den vesentligste grunn til dette er mangel på arbeidskraft. Myrselskapet gjorde i vår henvendelse til Arbeidsdirektoratet i sakens anledning, og direktoratet har i brev av 25. mai d. å. meddelt at man arbeider med å skaffe strøtorvfabrikkene arbeidshjelp på lik linje med jord- og skogbruk.

Konsulentvirksomheten vedkommende torvstrøproduksjonen viser fortsatt stigende tendens. For tiden er 3 nye fabrikker under oppførelse (henholdsvis i Snåsa, Våler og Idd), og flere mindre gårdsanlegg og torvstrølag på samvirkebasis er planlagt i sommer. Myrselskapets torvtekniske konsulent, ingeniør A. O r d i n g, har dessuten vært sterkt opptatt med prøving av en mindre svensk strø-

torvskjæremaskin med tanke på å spare arbeidskraft ved stikkingen. Til en torvstrøfabrikk på Østlandet er det likeledes anskaffet en svensk strøtorvskjæremaskin av større type, som forhåpentlig vil vise seg skikket for formålet.

I det hele arbeides det på flere områder for øket torvstrøproduksjon. Maksimalprisen pr. balle har siste år vært kr. 5,50 for torvstrø og kr. 6,00 for torvmuld. Da torvstrøfabrikantene har funnet denne pris utilfredsstillende har de søkt om forhøyelse av maksimalprisene, hvilket har ført til at Prisdirektoratet i kunnngjøring av 28. juli i år har opphevet prisbestemmelsen gjeldende fra 1. august 1950.

Til støtte av torvstrøproduksjonen har Statens Torvlånefond hittil i år ytet 4 anleggslån og 2 driftslån til et samlet lånebeløp av kr. 189.000,00.

3. Myrundersøkelser.

En rekke større og mindre felter er allerede undersøkt i år med tanke på dyrking eller bureising eller anlegg av kulturbeiter. De største antall rekvisisjoner har vi i år hatt fra Oppland fylke. Det største feltet som for tiden er under arbeid er imidlertid beliggende i Møre og Romsdal fylke, nemlig «Osmarka» i Bolsøy herred. Her ble kartleggingen påbegynt i fjor, men da det dreier seg om meget store arealer, vil dette arbeid ta lang tid.

Av spørsmål som synes å presse seg mer og mer fram i forbindelse med myr dyrking, er synkingen og jordsvinnet. Dette er vesentlig et resultat av grøfting og jordens bruk til åpen åker. Spørsmålet er for så vidt ikke av ny dato, allerede i 1933 og 1935 foretok Myrselskapet nivellering og undersøkelse av en del myrprofiler på Jæren og Smøla for senere å kunne kontrollere synkingen og svinnet p. gr. a. dyrkingen. Ved kontrollnivellering i 1943 og 1946 viste myrene som var dyrket i mellomtiden et forholdsvis betydelig jordsvinn. Jordsvinnet er hos oss særlig kritisk på Vestlandet. Før å belyse dette skal vi sitere en del av en resolusjon som ble fattet på årsmøtet i Hordaland landbruksksselskap den 2. juni i år:

«Lov av 18. mars 1949 om vern mot jordødeleggjing er ei god hjelp til å stogga verste torvbrenninga. Men det er ei onnor form for jordøyding som det er like turvande å få rådgjerder i mot. Og denne øydinga går ut over den dyrka jorda i kystbygdene. Ein stor part av jorda i desse stroka er grunne myrar som ligg like på grunnfjellet. Når desse myrane vert nytta til åker, minkar jordlaget så sterkt at dei på etter måten stutt tid vert ubrukelege til kulturjord. Fagfolk meiner at slike myrar berre bør nyttast til eng og beite.

Det er naudsynt å få klårlagt korleis ein best kan driva jordbruk på slike stader — utan å øydeleggja sjølve jorda. At det må takast serlege omsyn til driftsmåten i desse stroka er sjølsagt.

For jordbruket i kyststroka på Vestlandet er dette spørsmålet så ålvorleg at ein må be om at det vert teke opp snarast råd.»

At Myrselskapet har en stor arbeidsoppgave også på dette felt er klart, men det forutsetter at vi blir satt i stand til å drive systematiske undersøkelser på området. Med de funksjonærer vi nå har, er det dessverre umulig for oss å gjøre noen undersøkelser av betydning når det gjelder dette spørsmål. Vi vil her understreke at de undersøkelser som vi har gående, nærmest er av orienterende art.

4. Myrinventeringen.

Arbeidet på Molde-halvøya som ble påbegynt i fjor, er fortsatt. Hittil i år er alle myrer i Øre herred undersøkt av sekretær Ole Lie. Hvis vær- og arbeidsforhold for øvrig tillater det, er det meningen å fortsette inventeringen fremover høsten, først og fremst innen den del av Tingvoll herred som ligger på Molde-halvøya, dvs. vest for Tingvollfjorden.

På tross av meget beskjedne bevilgninger til denne gren av Myrselskapets virksomhet, har det lyktes å holde myrinventeringen gående praktisk talt alle år siden vi begynte med disse undersøkelser i 1934. Selv om de områder som blir undersøkt år om annet gjennomgående har vært små, er allikevel kontinuiteten i arbeidet bevart. I år var imidlertid vårt budsjett så knapt at det neppe ville vært mulig å holde arbeidet gående hvis ikke Landbruksdepartementet hadde vist sin interesse for saken ved å yte en ekstrabevilgning til inventeringsarbeidet. For den velvilje som denne bevilgning gir uttrykk for, er vi meget takknemlig. Det vil være meget trist hvis disse undersøkelser, som er av den største betydning for planleggingen av den videre utbygging av næringslivet i våre bygder, kanskje særlig kystbygdene vest- og nordpå, skulle måtte innstilles p. gr. a. manglende driftsmidler.

5. Forsøksvirksomheten i myr dyrking.

Forsøksvirksomheten i myr dyrking som Myrselskapet driver ved forsøksstasjonen på Mæresmyra og på spredte felter utover landet, er utførlig omtalt av forsøkeleder Hagerup i hans kommentarer til budsjettforslaget (bilag 2). Vi skal derfor ikke komme nærmere inn på dette her. Derimot skal vi ganske kort komme tilbake til spørsmålet om anlegg av en forsøks- eller studiegård i maskinell myr dyrking og bureising m. v. i kystbygdene i Nord-Norge.

Sammen med vårt forslag til budsjett for inneværende budsjetttermin, sendte vi departementet en utførlig redegjørelse for anlegg av og betydningen ved å komme i gang med systematiske forsøk med maskinell oppdyrking av myr og andre nærliggende spørsmål som knytter seg til myr dyrkingen og bureisingen i Nord-Norges kystbygder. Forsøksgården var tenkt lagt på Vikeid i Sortland på Langøya, hvor Myrselskapet har fått tilbud om tilstrekkelig store myr-

arealer til en slik oppgave. Utredningen følger vedlagt som trykt bilag (nr. 5).

Etter at vårt forslag var sendt departementet har vi fra samtlige landbruksselskaper i Nord-Norge mottatt henvendelser som alle støtter Myrselskapets planer. Avskrift av disse skrivelser er tidligere sendt departementet. Videre kan nevnes at vi har mottatt brev fra ordføreren i Dverberg herred med henstilling om at en eventuell forsøksgård som antydnet måtte bli henlagt til Andøya, hvor det som bekjent finnes veldige myrstrekninger (ifølge myrinventeringen ca. 165.000 dekar i alt). Det kan her nevnes at det på kyststrekningen fra Værøy i sør til og med Senja i nord ifølge resultatene av myrinventeringen — finnes i alt ca. 425.000 dekar myr. En vil m. a. o. forstå at det er meget store interesser det her dreier seg om.

En rekke instanser i Nord-Norge som denne sak har vært forelagt for, har gått sterkt inn for løsningen av saken. Imidlertid har «Rådet for jordbruksforskning» i en uttalelse av 1. august 1949, som er referert i St. prp. nr. 1 (1950), frarådet forslaget. På det tidspunkt Forsøksrådets uttalelse ble avgitt, var imidlertid ikke Myrselskapets retningslinjer for en eventuell forsøksgård endelig utformet, idet disse først ble sendt departementet — og offentliggjort — etter styremøte den 29. august 1949. Forsøksrådet har derfor ikke kunnet ta standpunkt til spørsmålet i hele dets bredde. Bl. a. er ikke den form for bureising (ved «knoppsskyting») som det er pekt på i vårt forslag, og heller ikke den spesielle driftsform som er antydnet av oss (vesentlig sauehold) med derav følgende rimelige byggeomkostninger på de nye bruk, ikke behandlet i Forsøksrådets uttalelse. Vi mener derfor at det er god grunn til å komme tilbake til denne saken, som etter vårt skjønn er en av de største saker som for tiden eksisterer når det gjelder kystbygdene i Nord-Norge. Dette er forhåpentlig kommet så tydelig fram i den utredning som vi sendte departementet i fjor at nærmere begrunnelse ikke skulle være nødvendig her. Stortingets landbrukskomité har for øvrig i Budsjettinnst. S. nr. 166 (1950) side 11 uttalt, at den er enig med Det norske myrselskap i at beskjeftigelses- og ervervsproblemer i Nord-Norge kan komme til å melde seg i relativt nær fremtid, og at Myrselskapets forslag ikke definitivt bør avvises. Vi vil derfor gjenta her hva vi innledningsvis har uttalt, at spørsmålet om anlegg av en forsøks- eller studiegård i maskinell myr dyrking og bureising m. v. for kystbygdene i Nord-Norge må bli tatt opp til grundig drøfting i forbindelse med forbehandlingen av kommende statsbudsjett.

I tilfelle en nå finner tiden inne til påbegynnelse av denne viktige sak, foreslår vi at det på kommende budsjett oppføres

kr. 200.000,00

som en første gangs bevilgning til løsning av saken overensstemmende med de retningslinjer for arbeidet som ble fremlagt i fjor.

Det kan i denne forbindelse opplyses at Sortland kommune ved henvendelse til Myrselskapet av 11. august i år har gjentatt sitt tilbud fra i fjor om å stille eiendommen Vikeid til selskapets disposisjon i samsvar med tidligere vilkår og planer. Det heter til slutt i henvendelsen:

«Kommunen ønsker at Myrselskapet arbeider videre for løsning av denne for vår landsdel så betydningsfulle sak og søker om statens støtte for snarlig realisasjon av saken.»

Merknader til budsjettforslaget.

Utgifter:

Postene 1—14, som gjelder Hovedkontorets virksomhet, viser en samlet stigning på kr. 2.200,00 sammenlignet med forrige budsjettforslag. Stigningen fordeler seg slik:

Post 1. Lønninger: Stigningen, stor kr. 400,00, skyldes regulativmessige tillegg (bortfalt lønnsreduksjon pr. 1/7—50) og indekstillegget pr. 1/1—50.

Postene 2—11 er oppført med samme beløp som i fjor.

Post 12. Myrinventeringen. Stigningen skyldes et opptjent alderstillegg for $\frac{1}{2}$ år for en av funksjonærene samt regulativmessige lønnstillegg og indekstillegget, tilsammen kr. 710,00. Analyseutgiftene er imidlertid en del redusert så nettoøkningen blir kr. 600,00.

Post 13. Konsulentvirksomheten i kystbygdene. Stigningen skyldes et opptjent alderstillegg til en av konsulentene samt regulativmessige lønnstillegg og indekstillegget, tilsammen kr. 1.340,00. Analyseutgiftene er også her redusert noe slik at nettoøkningen blir kr. 1.300,00.

Post 14 og 15 er oppført uforandret fra forrige år.

Postene 16 og 18, som gjelder Forsøksstasjonen på Mæresmyra, viser en samlet utgiftsstigning stor kr. 6.700,00. Herav utgjør kr. 400,00 regulativmessige tillegg og indekstillegget til forsøksleder og assistent (post 16), kr. 2.600,00 gjelder økede driftsutgifter (post 17), hvorav største delen er stigning i arbeidslønningene p. gr. a. den nye lønnstariff som ble gjort gjeldende pr. 15. januar 1950. Resten eller kr. 3.700,00 gjelder post 18 eller såkalte «andre utgifter», nemlig restaurering av et eldre våningshus ved forsøksstasjonen som tenkes innredet til arbeiderbolig. Tidligere har denne bygningen vært benyttet til spiserom for arbeiderne og delvis som oppbevarings- og lagerrom.

Samlet utgiftsøkning i forhold til forrige års budsjettforslag er kr. 9.000,00. Herav utgjør kr. 2.850,00 bundne lønnsøkninger til funksjonærene og ca. kr. 2.150,00 lønnsøkning til arbeiderne ved Forsøksstasjonen. Dette blir tilsammen ca. kr. 5.000,00 som det i alle høve

må skaffes dekning for. De øvrige ca. kr. 4.000,00 som gjelder Forsøksstasjonens budsjett, er også viktige poster som det burde skaffes midler til.

Inntekter:

Postene 1—4 er ført opp overensstemmende med forrige års budsjettforslag.

Post 5. Ved Torvskolen i Våler er det budsjettert med kr. 1.000,00 mindre i forpaktningsavgift enn forrige år. Dette skyldes at forpaktningsavgiften ved brenntorvanlegget er gått ned med kr. 0,50 pr. m³. Dette skulle betinge en nedgang på ca. kr. 1.500,00 med den nåværende produksjon, men på den annen side har vi kunnet budsjettere med noe høyere inntekter av torvstrøfabrikken enn foregående år.

Postene 6—9 er oppført med samme beløp som i fjor.

Post 10, statsbidrag, er oppført med kr. 10.000,00 mer enn forrige år.

Resymé:

Som det vil gå fram av vårt forslag til budsjett for kommende år, er det for Hovedkontorets vedkommende ikke foretatt økning av andre utgiftsposter enn de som gjelder lønninger til våre faste funksjonærer. Denne utgiftsstigning er ikke selskapet selv herre over, da lønningene er regulativmessig bunnet. Ved Forsøksstasjonen på Mæresmyra er likeledes lønningsbudsjettet steget, det gjelder her både de faste funksjonærer og arbeiderne ved forsøksgården. Her er det for øvrig stigning også på noen andre poster.

Med de økede utgifter som vi vil få kommende driftsår vil det kreves et statsbidrag stort kr. 150.000,00 til selskapets drift utover de midler vi selv skaffer til veie. Vi forutsetter som tidligere år at statstilskottet til Myrselskapet fordeles mellom Landbruksdepartementets landbrukskontor og skogkontor, da selskapets virksomhet tjener såvel jordbrukets som skogbrukets interesser. Vi sender derfor likelydende søknader til begge de nevnte kontorer.

Til slutt noen få bemerkninger:

Vi har en bestemt følelse av at Myrselskapets undersøkelser-, konsulent- og opplysningsarbeid blir satt stor pris på av alle som vi har med å gjøre. Vi har også en avgjort følelse av at arbeidet bærer frukter på en rekke områder, m. a. o. at virksomheten er av stor samfunnsmessig betydning. Dette synes også å være anerkjent av våre bevilgende myndigheter, bl. a. har Stortingets landbrukskomité i sin innstilling til bevilgning for inneværende budsjetttermin (Budsjett-innst. S. nr. 166 — 1950 side 14) uttalt om vårt (og Landslaget for norske jordbruksklubbers) arbeid:

«Komitéen finner det beklagelig at Det norske myrselskap og Landslaget for norske jordbruksklubber ikke har kunnet fått økt sitt tilskott. På hvert sitt felt driver disse organisasjoner en veldig be-

tydningsfull og fruktbringende virksomhet som ikke må hemmes alt for mye av økonomiske vansker. Komitéen vil ikke i den foreliggende situasjon fremme forslag om økning, men vil henstille at en mulig økning av tilskottene til disse formål blir overveiet til neste år.»

Denne uttalelse har selvsagt gledet oss, og vi håper at det ærede Landbruksdepartement finner å kunne øke tilskottet til selskapets drift neste år overensstemmende med landbrukskomitéens henstilling.

Fremlagt og vedtatt på styremøte den 21. august 1950.

DET NORSKE MYRSELSKAP

Gunnar Holmsen.
(sign.)

Aasulv Løddesøl.
(sign.)

Bilag 1.

**Forslag til budsjett for Det norske myrselskap
for kalenderåret 1951.**

Utgifter:

A. *Hovedkontoret.*

1. Lønninger	kr. 31.780,00
2. Torvteknisk konsulent	» 6.000,00
3. Myrundersøkelser i lavlandet, inklusive reiseutgifter	» 2.000,00
4. Myrundersøkelser i høyfjellet, inklusive reiseutgifter	» 1.000,00
5. Bidrag til Trøndelag Myrselskap	» 2.000,00
6. Møters konto	» 800,00
7. Tidsskriftet	» 4.400,00
8. Kontorutgifter og revisjon	» 6.500,00
9. Bibliotek og trykksaker	» 300,00
10. Analyser	» 300,00
11. Depotavgift	» 320,00
12. Myrinventeringen:	
Lønninger, 2 mann (hvorav 1 assistent)	kr. 18.080,00
Reiseutgifter og håndt- langerhjelp, 2 arbeidslag »	6.000,00
Analyser	» 520,00
	————— » 24.600,00

13. Konsulentvirksomhet i kystbygdene:		
Lønninger, 2 mann	kr. 23.830,00	
Reiseutgifter og kontor- hold »	6.000,00	
Analysér »	470,00	
	<hr/>	kr. 30.300,00
14. Diverse utgifter (torvstatistikk, pro- paganda m. v.) »	1.000,00	
	<hr/>	kr. 111.300,00
 B. <i>Torvskolen i Våler.</i>		
15. Grunnavgifter, assurance, vedlikehold m. v. »	2.000,00	
C. <i>Forsøksstasjonen på Mæresmyra.</i>		
16. Funksjonærlønninger	kr. 24.400,00	
17. Driftsutgifter (jfr. bilag 2) »	52.100,00	
18. Andre utgifter (jfr. bilag 2) »	9.200,00	
	<hr/>	» 85.700,00
	<hr/>	Tilsammen kr. 199.000,00
	<hr/>	<hr/>

Inntekter:

1. Medlemskontingent	kr. 3.500,00
2. Renter av legater til fri disposisjon »	11.700,00
3. Renter av legater til fremme av myr dyrkingen »	2.200,00
4. Inntekter av tidsskriftet »	3.500,00
5. Inntekter ved Torsvskolen i Våler (forpaktning- avgifter m. v.) »	6.500,00
6. Inntekter ved Forsøksstasjonen på Mæresmyra (jfr. bilag 2) »	14.500,00
7. Husleie på Mæresmyra »	1.600,00
8. Private bidrag »	2.500,00
9. Distriktsbidrag og diverse refusjoner »	3.000,00
10. Statsbidrag »	150.000,00
	<hr/>
	Tilsammen kr. 199.000,00
	<hr/>

Bilag 2.

Forslag til budsjett for Det norske myrselskaps forsøksstasjon på Mæresmyra og spredte forsøks- og demonstrasjonsfelter omkring i landet for kalenderåret 1951.

Driftsutgifter:

1. Forsøk og gårdsdrift	kr. 35.500,00	
2. Spredte forsøks- og demonstrasjonsfelter »	3.000,00	
3. Analyser	» 300,00	
4. Trygding, kontorhold, avgifter, litteratur og krigsskadeavgift m. v.	» 4.200,00	
5. Kontorhjelp	» 3.000,00	
6. Vedlikeholdsutgifter	» 4.200,00	
7. Reiseutgifter til myrkonsulent og assistent	» 1.000,00	
8. Særtrykk av artikler	» 400,00	
	<hr/>	kr. 52.100,00

Andre utgifter:

1. Grunnforbedringer og nydyrking	kr. 2.400,00	
2. Diverse anskaffelser, redskaper, inventar m. v.	» 1.800,00	
3. Restaurering av våningshus ved forsøksstasjonen (avsetting)	» 5.000,00	
	<hr/>	kr. 9.200,00

I alt utgifter kr. 61.300,00

Inntekter ved forsøksstasjonen kr. 14.500,00

Merknader til forslaget.

Driftsutgifter:

- Post 1. Her er en forhøyelse på kr. 2.500,00 fra i fjor. Grunnen er den at det er ny tariff for arbeidslønningene fra 15/1 1950, og dessuten er prisene på kunstgjødsel steget på grunn av delvis oppheving av subsidiene.
- Post 2 og 3 er uforandret fra i fjor.
- Post 4 er forhøyet med kr. 100,00 på grunn av økning i lys- og kraftpris og likeså for trygdepremiene.
- Post 5 er oppført som i fjor og viser til hva jeg sa da i den forbindelse. Den ordning som da ble foreslått, mener jeg er mest praktisk.

Vi har ikke fått noen melding om at det som ble foreslått i fjor er godkjent, og har derfor heller ikke tilsatt noen kontorhjelp. Beløpet er anslagsvis oppført, og det er mulig at det er noe lavt satt for halvåret.

Post 6, 7 og 8 er oppført som i fjor.

Andre utgifter.

Post 1 og 2 er oppført som i fjor. Arbeidet med oppgrøfting av jorda fortsetter og må fortsette for å få den i orden igjen. Av redskap tenkes innkjøpt en vogn med gummihjul og diverse andre redskaper og innbo, som bokreoler m. v.

Post 3. Her er en forhøyelse på kr. 3.700,00. Jeg har pekt på at det vil være nødvendig å restaurere et våningshus ved forsøksstasjonen. Da det f. t. er vanskelig å få byggeløyve, har jeg ført opp kr. 5.000,00 til nevnte formål.

Inntektene ved forsøksstasjonen er ført opp med det samme beløp som i fjor.

Forsøkene m. v. i 1950.

Ved forsøksstasjonen er det i 1950 lagt følgende felter:

1. Sortforsøk: 3 i eng, 2 i poteter, 3 i neper og kålrot og 1 i følgende vekster: havre, bygg, høstrug, vørkveite, grønnfôr, gulrot og hamp, i alt 15 felter.
2. Såtidforsøk: 1 settetidsforsøk med poteter.
3. Gjødslingsforsøk: 24 i eng, 7 i korn og 1 i neper, i alt 32 felter.
4. Ulike tynningstider for neper: 1 felt.
5. Frøavl: 3 felter timotei.
6. Kalking og jordforbedring: 3 kalkfelter, 4 kombinerte kalk- og gjødslingsfelter, 1 kombinert kalk- og sandfelt, 1 sand- og leirfelt, i alt 9 felter.
7. Omløpsforsøk: 3 på grasmyr, 1 på mosemyr, i alt 4 felter.
8. Forsøk med ugrasbekjempelse: 3 i eng, 1 i kornåker og 1 felt med djup pløying til tynning av rotgras, i samband med ymse skyggevekster, i alt 4 felter.
9. Grøftefelt: 1 felt på mosemyr.
10. Beiteforsøk: 1 dyrkingsforsøk og 1 grøfteforsøk, i alt 2 felter.
11. Ymse byggsorter sin innverknad på attlegget til eng: 1 felt.
12. Forsøk med fornying av plantedekket i eng ved harving og frøsaing uten forutgående pløying: 1 felt.
13. Foredling av engvekster: Timotei.

I alt er lagt 74 felter, 4 engfelter var så sterkt skadde av isbrann at de ikke ble forsøkshestet.

Spredte forsøks- og demonstrasjonsfelter.

Hosstående tabell viser antall og hva slags felter som er lagt omkring i landet. Det er i alt 29 stk.

Feltene på Revolden i Skogn herred er avsluttet. Av nye er lagt 1 fullgjødsfelt og 1 engrøfelt i Fiplingdal med K. Årsund som styrer. Et kalkingsforsøk er lagt på Tramyra i Overhalla, Nord-Trøndelag fylke, med herredsagronom E. Øien som styrer. Dyrkingsfeltet hos R andulf G j e l s v i k i Fræna er pløyet ferdig, men det gjenstår en del sandkjøring, som en går ut fra blir ferdig i løpet av året. Det er planlagt dyrkingsfelt på grunn myr i Fjellbygda i Kvam herred, Nord-Trøndelag fylke.

Oversikt over spredte forsøks- og demonstrasjonsfelter i 1950.

Forsøkssted	Sand- og kalk- felter	Gjøds- lings- felter	Eng- frø- felter	Grøf- tefelter	Andre for- søk	Sum	Feltstyrer
<i>Nordland fylke:</i>							
Andenes	1	1				2	Nils Nilsen
Fiplingdal		1	1			2	K. Årsund
<i>Nord-Trøndelag fylke:</i>							
Aursjødal, Verran		1				1	P. Tetlie
Kolvereid	1			1		2	A. Bjelland
Tramyra, Overhalla		1				1	J. Lindsethmo
—»— —»—	1					1	E. Øien
Lennsmyra, Røra				1		1	Forsøksst.
Torleiv Skjerve, Sparbu ...		1				1	Forsøksst.
L. Østerås, Sparbu		1				1	Forsøksst.
E. Giskås, Henning		1				1	E. Giskås
<i>Sør-Trøndelag fylke:</i>							
Kverva, Frøya	1	2				3	J. Volden
Måmyr, Roan	1			1		2	P. Stjern
Måmyr, Roan	1	1		1		3	B. Strøm
<i>Hedmark fylke:</i>							
Astridkjølen, Elverum ...					1	1	H. A. Rye
Kr. Lund, Hernes		1				1	H. A. Rye
<i>Buskerud fylke:</i>							
Aslefetmyra, Flesberg ...	1	3			2	6	O. M. Bergan
Sum	7	14	1	4	3	29	

Diverse.

Oppgrøftinga av jorda ved forsøksstasjonen har fortsatt og kommer til å fortsette utover høsten etter som tiden tillater. Det er til dato i år tatt opp ca. 350 l. m lukket grøft. Siden dette arbeid tok til er det grøftet påny ca. 135 dekar, og det er mer igjen som må tas. Det er absolutt nødvendig å få grøftet den vassjuke jorda før ompløying av enga.

Nødvendig vedlikeholdsarbeid er utført og vil bli fortsatt utover høsten. Det er særlig maling innvendig i styrerbolig og ved forsøksstasjonen, og dessuten istandsetting av tak.

Vi har i sommerens løp også i år hatt en del besøk ved forsøksstasjonen, således deltakerne ved et småbrukskurs ved Mære landbrukskole, og elevene ved samme skole, forsøkslederen ved Statens forsøksgård, Gisselås, herr Nils G. Bengtsson, o. fl.

Som praktikanter har vi i sommer hatt agronomene Tor Bratberg og Birger Ukkelberg, begge fra Beitstad i Nord-Trøndelag.

Forsøksstasjonen har deltatt i Fylkesutstillinga i Steinkjer med en samling plansjer i egen stand, og meldinger og skrifter vedkommende myrutnytting i avdelingen for litteratur.

Forsøkslederen har deltatt i Forsøksrådet sitt møte i Oslo i januar i år, og i Forsøksrådets gjødslingsutvalg sitt møte i Oslo 6. juni. Ved småbrukerkurset som ble holdt på Mære landbruksskole har jeg holdt foredrag om myr dyrking.

Det er ved forsøksstasjonen utført nedbørmålinger gjennom hele året og temperaturmålinger for veksttida mai/september. Tørrstoffanalyser i neper og poteter er som før utført her.

Mære, 11. august 1950.

For Det norske myrselskap,

Hans Hagerup,

(sign.)

Til

Myrselskapets medlemmer!

Vedr.: Årskontingenten.

Vi har fått i retur en del oppkravsblanketter vedkommende innkreving av årskontingenten. Om dette skal bety at vedkommende medlemmer ønsker å melde seg ut av selskapet er vanskelig å avgjøre, da det som oftest ikke er opplyst noe om grunnen til at oppkravene ikke er innløst.

For Myrselskapet er det vanskelig uten videre å foreta stryknin-

ger av medlemmer, da utmeldelser ifølge selskapets lover § 4 skal foregå skriftlig. Det heter nemlig her: «Hvis ikke årspengene er innbetalt til selskapets kasserer innen 1. oktober, blir de å innkassere ved postoppkrav med tillegg av omkostninger. Utmeldelse av selskapet skjer skriftlig og gjelder fra årets utgang».

Vi vil følgelig be om at alle som ønsker at deres medlemskap skal opphøre, sender oss noen ord om dette. I motsatt fall bedes årskontingenten — *kr. 5,00* — sendt Det norske myrselskap, adr. Rosenkrantzgt. 8, Oslo, innen årets utgang. Postgirokonto nr. 133 38 kan også benyttes.

Kassereren.

MYRENE I BOLSØY HERRED.

Av konsulent Osc. Hovde.

Bolsøy herred i Møre og Romsdal fylke ligger på sørsiden av Moldehalvøya i ytre Romsdal. Geografisk betegnet ligger herredet på 62° nordlig bredde, mellom 43 og 51 min., og lengden er fra 2° 54' til 3° 42' vest for Oslo meridian.

De tilgrensende herreder er i nord Fræna og Øre, i øst Øre og Nesset, i sør Veøy og Vestnes og i vest Nord-Aukra.

Det meste av herredet ligger på fastlandet rundt Fannefjorden, som er 20 km lang og går omtrent rett øst—vest. I den sørvestre del av herredet finnes noen øyer, hvorav Bolsøya, Sæterøya og Hjertøya er de største. Grensene mot Fræna, Øre, Nesset og Veøy dannes av betydelige høydedrag på opptil vel 1000 m (Skåla). Fra disse høyder er det til dels bratte lier ned mot Fannefjorden hvor liene går over i en oftest smal strandflate med tydelige terrasser. Det er på terrassene langs fjorden at det meste av herredets dyrkede jord ligger.

Herredet har imidlertid flere brede dalstrøk hvor lite eller intet av jorden er dyrket fordi grunnen for en vesentlig del er dekket av myrstrøkninger, som her tidligere har vært lite skattet som dyrkingsjord.

Bolsøy er 270,66 km² stort og har en heimhørende folkemengde på 6.572 personer (iflg. folketellingen av 1946). Landarealet er 265,00 km². Herav utgjør ifølge Jordbrukstelingen av 1938*): Dyrket jord 14.990 dekar og dyrkbar jord 21.871 dekar, hvorav 6.447 dekar er oppgitt å være myr. Det produktive skogareal utgjør 86.805 dekar, hvorav 53.012 dekar er barskog og 33.793 dekar lauvskog.

I den vestre del av herredet ligger Molde by med 3.229 innbyggere.

Fjellgrunnen består for en vesentlig del av grunnfjellsbergarter. Det er her skifrige gneiser som dominerer, men det finnes også en del granitt. Flere steder forekommer pegmatittganger. Det

*) Resultatet av Jordbrukstelingen i 1949 er enda ikke offentliggjort.